

Nr B 265

Av herr Svensson i Ljungskile, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr B 50, angående vissa prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.

På hösten 1954 lade den i maj 1952 tillsatta jordbruksprisutredningen fram sitt förslag om ändrade grunder för prissättningen på jordbruksprodukter. Det väckte då allmän uppmärksamhet att utredningen helt gått förbi det mindre jordbrukets problem, trots att dessa under de år utredningen arbetade var mycket aktuella. Enligt kommitténs ordförande hade utredningen inte ansett dessa frågor »gått in under utredningsuppdraget».

Då statsrådet Norup på våren 1955 lade fram propositionen nr 198 angående den framtida utformningen av prissättningen på jordbrukets produkter, framhöll departementschefen bl. a. följande:

Enligt min mening hör småbruksfrågan till de viktigaste av de spörsmål, som berör landsbygdens livsvillkor. 1950 års folkräkning gav vid handen, att 213 000 män var sysselsatta vid jordbruk i storleksgruppen 2—10 hektar. Hur inkomstförhållandena gestaltar sig för denna betydande befolkningsgrupp är givetvis av stort intresse. Trots ett ofta mycket intensivt utnyttjande av tillgängliga produktionsresurser saknar många av dessa mindre brukningsdelar möjlighet att ge sina brukare skäliga inkomster vid en prisnivå, som i fråga om bättre lottade jordbruk lämnar en tillfredsställande bärgning. Frånvaro av särskilda stödåtgärder åt det mindre jordbruket skulle därför medföra, att man på landsbygden under den förut berörda övergångstiden fick en stor befolkningsgrupp, som — oavsett arbetsvilja och skötsamhet — måste nöja sig med en väsentligt lägre levnadsstandard än jämförliga arbetargrupper.

I fortsättningen av detta avsnitt framhöll dåvarande jordbruksministern dels att han ansåg det ur vissa synpunkter önskvärt att frågan om småbruksstöd inte direkt sammankopplades med den allmänna prisuppgörelsen och dels att en särskild utredning skulle tillsättas.

I sitt utlåtande nr 39 på hösten 1955 underströk jordbruksutskottet både i sin motivering och i sin hemställan jordbruksministerns uppfattning om nödvändigheten av ett fortsatt stöd åt småbruket.

Den i juni 1955 tillsatta småbruksutredningen avlämnade ett enhälligt förslag om småbruksstöd den 28 januari i år. Remisstiden fastställdes med tanke på att proposition skulle kunna avlåtas på våren 1958, och remissyttrandena var till övervägande del positiva. Någon proposition till innevarande års riksdagar har emellertid inte kommit.

Enligt vad jordbruksministern meddelade den 7 november i andra kamma-

ren med anledning av ett par enkla frågor kommer proposition »därest icke något oförutsett inträffar» att avlätas till 1959 års riksdag. Samtidigt meddelade han, att man inom departementet ytterligare överväger »det särskilda stödet till småbruken i norra Sverige». Undertecknads fråga »om det är meningen att få fram ifrågavarande förslag före, i samband med eller efter den stora jordbruksuppgörelsen» lämnade statsrådet obesvarad.

Förutom den allmänna synpunkten, att en omläggning av småbruksstödet redan dröjt alldeles för länge finnes det två skäl som motiverar att riksdagen får behandla frågan om småbruksstödet före den stora prisuppgörelsen. Enligt all erfarenhet kommer förhandlingarna om denna uppgörelse att draga långt ut på tiden. Man riskerar därmed att det blir en mycket begränsad tid för riksdagsbehandlingen. Om småbruksfrågan skall behandlas samtidigt under vårriksdagens sista bråda dagar, riskerar man att den icke kan ägnas den uppmärksamhet från riksdagens sida som är önskvärd. Om småbruksstödet omfattning inte fastställs före den allmänna prisuppgörelsen, föreligger också risk för att hjälpresurserna tagits i anspråk i sådan omfattning eller disponerats på ett sådant sätt att önskvärda åtgärder ej kan vidtagas.

Med stöd av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i samband med behandlingen av proposition nr B 50 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att proposition om stöd åt det mindre jordbruket framlägges för 1959 års riksdag i så god tid att den kan behandlas tidigare än förslaget om det allmänna prisstödet för nästa avtalsperiod.

Stockholm den 11 november 1958

Wald. Svensson